

ХУЛОСАИ

Комиссияи экспертии Шурои диссертациони 6D.KOA-029 дар назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Нурулҳақ Қамар дар мавзуи «Салафия: назария ва амалия» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.14 - Фалсафаи дин ва диншиносӣ

Комиссияи экспертӣ дар ҳайати доктори илмҳои фалсафа Назариев Р.З. (09.00.14 - Фалсафаи дин ва диншиносӣ, раиси комиссия), доктори илмҳои фалсафа Самиев Б.Ҷ. (09.00.03 – Таърихи фалсафа) ва доктори илмҳои фалсафа Комилов Р.С. (09.00.14 - Фалсафаи дин ва диншиносӣ) диссертатсияи Нурулҳақ Қамарро дар мавзуи «Салафия: назария ва амалия», ки чиҳати дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.14 – Фалсафаи дин ва диншиносӣ пешниҳод шудааст, мавриди таҳхис қарор дода, муайян намуд:

1. Диссертатсияи Нурулҳақ Қамар ба яке аз масъалаҳои мубрами замони муосир – ба муборизаҳои сиёсӣ воридшавии мазҳабҳои гуногуни ислом ва ифротгарии онҳо ва дар натиҷа эҷоди нобасомониҳои ҳаёти иҷтимоӣ-дини кишварҳои минтақаи ислом, ки яке аз онҳо салафия аст, бахшида шудааст. Диссертант дуруст муайян ва таҳлил менамояд, ки паҳншавии афкори бегонаи тақфирӣ-чиҳодии зиддимиллию зиддитамаддунии чараёни салафияи ифротӣ таҳдид ва хатари ҷиддиро нисбати амнияти суботи кишвар ва истиқлолияти давлати Тоҷикистон ба вучуд меорад. Баррасии илмии ҳамаҷонибаи ин масъала, нишон додани моҳияти ирғичии таълимоти салафия, роҳҳои пешгирӣ аз паҳншавии он ва воситаю усулҳои кам кардани таъсири он ба ҷомеаи Тоҷикистон дар доираи илмии кишвар бори аввал сурат мегирад ва мубрамияти хосса дорад.

2. Навгонии қор аз он иборат аст, ки унвонҷӯ нахустин бор робитаи салафияро бо расму одат, ҷаҳонбинии тоисломии араб мавриди таҳқиқ қарор дода, муайян кардааст, ки салафия руҳияи арабии таълимоти онро ҳимоя мекунад ва таҳти шиори он бозгашт ба “исломи ноб” ва барқарор намудани давлати арабро дорад. Ба ин васила ҳамчунин ҳадафдоранд, ки амну суботи

ҷомеаҳои Осӣи Марказӣ, аз ҷумла Тоҷикистонро, на танҳо вайрон созанд, ҳамчунин ин кишварҳоро дар ҳолати бозмондагӣ нигоҳ доранд

3. Бо дар назардошти гузориши дурусти масъала, ки дар муҳраи, ҳадафу вазифаҳо ва навгониҳои диссертатсия нишон дода шудаанд, Комиссияи экспертӣ ба хулосае омад, ки диссертатсияи таҳқиқшаванда, на фақат аҳамияти назариявӣ, балки дорои арзиши баланди илмӣ амалӣ низ мебошад.

4. Сохтори диссертатсия сахт ва дақиқ таҳия гардида, объект ва предмети таҳқиқи он дар иртибот бо мавзӯ, вазифаҳои таҳқиқот ва дар ҳамбастагӣ бо ҳадафу вазифаҳо, навгониҳо ва нуқоти ба ҳимоя пешниҳодшаванда муқаррар намудааст. Методологияи илмӣ-фалсафии диссертатсия дар таҳлилу баррасӣ ва ҳаллу фасли масоили матраҳшуда дақиқ ба қор рафта, пайдарҳамии мантиқии фикр дар ҳамаи қисматҳои диссертатсия мушоҳида мешавад ва андешаҳои хулосаҳои муаллиф аз нигоҳи илмӣ асоснок ва муътамад мебошанд. Диссертатсия қори илмӣ-таҳассусии анҷомёфта буда, аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шудааст ва дорои томияти дохилии он мебошад. Бо назардошти ҳамин хусусиятҳо, диссертатсияро қори илмӣ анҷомёфта ва дорои мазмуну муҳтавои илмӣ шуморидан мумкин аст. Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31-33-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021 таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

5. Мавзӯ ва мазмуни диссертатсияи пешниҳодшуда бо шиносномаи ихтисоси 09.00.14 – Фалсафаи дин, диншиносӣ, ки аз рӯи он ба Шурои диссертатсионӣ, ки тибқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1-уми феввали соли 2022, №38 тасдиқ ва ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо дода шудааст, мувофиқ мебошад. Ҳамчунин, таҳқиқот ба талаботи Феҳристи ихтисосҳои, ки аз рӯи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон унвонҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми ноябри соли 2017 таҳти №5/2 тасдиқ шудааст, мувофиқат менамояд.

6. Натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар 3 монография ва 33 мақолаҳои илмӣ, аз ҷумла 16-тои онҳо дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъбъ расонида шудаанд, инъикос ёфтаанд. Теъдоди маводи чопшуда ба банди 35-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021 таҳти №267 тасдиқ шудааст, пурра мувофиқат менамоянд.

7. Дар диссертатсияи Нурулҳақ Қамар истифодаи мавод бидуни иқтибос ба муаллиф ё сарчашма вучуд надошта, ҳамаи манбаҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмият дароварда шудаанд, ки мувофиқ ба меъёрҳои муқарраргардида нисбат ба корҳои илмӣ ва аз риоя шудани банди 37-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ» гувоҳӣ медиҳад.

8. Дар диссертатсия ва ҳуҷҷатҳои дигари пешниҳоднамудаи Нурулҳақ Қамар маълумоти ғайрисиҳҳеҳ ба назар намерасад.

Комиссияи экспертӣ дар асоси талаботи банди 61-и «Низомномаи Шурои диссертатсионӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021 таҳти №267 тасдиқ шудааст, пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Нурулҳақ Қамар дар мавзӯи «Салафия: назария ва амалия» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.14 - Фалсафаи дин, диншиносӣ, ки ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-029 дар назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон пешниҳод шудааст, барои ҳимоя қабул карда шавад.

2. Муқарризони расмӣ аз рӯйи диссертатсия мутахассисони зерин таъйин карда шаванд:

- Мирзоев Ғаффор Ҷабборович - доктори илмҳои фалсафа, мудири кафедраи фалсафаи Раёсати Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон;

- Раҳимов Муҳсин Ҳусайнович, доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи фанҳои ҷомеашиносии Донишгоҳи техникаи Тоҷикистон ба номи академик Муҳаммад Осимӣ;

- Карамхудоев Шукрат Худоназарбекович - доктори илмҳои фалсафа, дотсенти кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишгоҳи байналмиллалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода.

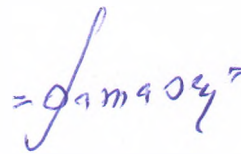
3. Пешниҳод карда мешавад, ки оид ба диссертатсияи Нурулҳақ Қамар ба сифати муассисаи пешбар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни таъин карда шавад.

4. Барои муайян кардани вақти Ҳимоя, нашр ва ҷойгир кардани эълони Ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферат дар сомонии Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис иҷозат дода шавад.

Раиси комиссия:

доктори илмҳои фалсафа, профессор,
аъзои Шурои диссертатсионӣ

Назариев Р.З.

Аъзои комиссия:

доктори илмҳои фалсафа, профессор,
аъзои Шурои диссертатсионӣ

Самиев Б.Ҷ.

доктори илмҳои фалсафа, профессор,
аъзои Шурои диссертатсионӣ

Комилов Р.С.

**Имзоҳои Р.З. Назариев ва Б.Ҷ. Самиевро
тасдиқ менамоем:**

Нозирони калони кадрҳои Институти фалсафа,
сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳовалдинов Абдурахмонзода Б.

Имзои Р.С. Комиловро тасдиқ менамоем:

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Тавқиев Э.Ш.

19.06.2024